

Jože Kopeinig je rektor Katoliškega doma
prosvete „Sodalitas“ v Tinjah.

kopeinig@sodalitas.at

Sadovi krške sinode 1971 in 1972

Sinoda krške škofije v ogledalu zgodovine

Avtor: Jože Kopeinig

Kot semenišnik sem spremljal drugi vati-
kanski koncil od 11. 10. 1962 do 8. 12.
1965, ko je pater Mario von Galli DJ vsak
večer iz Rima po radiu tako napeto poročal o
potekanjih zasedanj, da smo bogoslovci
dostikrat odložili pribor pri večerji in napeto
prisluhnil, kako Sv. Duh viharno zrači Cer-
kev in kako bo napočil čas, ko bo Kristusova
Cerkev odprla okna in zadihala vonj sveta
ter na stežaj odprla svoja vrata in vse
narode povabila: Pridite, stanujmo v isti
božji hiši in gradimo bratstvo vseh narodov.

Vse to zveni sanjsko, ker se ni tako ures-
ničilo, a želim s tem posredovati, kakšno
upanje smo črpali iz tega pogumnega
koraka papeža Janeza XXIII. in Cerkve ob
koncu 20. stoletja, ki je bilo zaznamovano z
dvema svetovnjima vojnama in tolikimi
družbenimi pretresi.

Cerkev kot ladja. Ne več tako bajno ali
sanjsko sem se veselil napovedi krške

sinode od leta 1971 do 1972, ki naj bi unov-
čila ne samo koncilsko navdušenje, ampak
se tudi napatila po njegovih tirnicah, ki naj
bi vodile tudi Cerkev na Koroškem iz delne
ohromelosti v pomladansko svežino in nov
razcvet verskega življenja.

Tako za koncil kakor tudi za krško
sinodo velja – če ocenjujemo njune sadove,
da je papir voljan, a da so življenje, družba
in tudi versko-cerkvene tradicije podobne
veliki morski ladji, ki jo moraš drugače
krmariti kakor kajak.

Poznavalci cerkvene zgodovine pravijo,
da se sadovi takih cerkvenih zborovanj uve-
ljavljajo šele v deset- ali stoletjih.

Pred leti mi je znani teolog dr. Eugen
Biser rekel, da se šele dotikamo roba evan-
gelija. Kdaj pa ga bomo zares razumeli in
predvsem živeli?

Nočem omalovaževati vseh dobrih
namenov in presenetljivih predlogov ter

smernic, ki jih je sinoda včasih po hudih krčih in dolgih razpravljanih zapisala kot obvezo sebi in naslednjim generacijam.

Brata sprave: dr. Valentina Inzko in dr. Ernst Waldstein. Če danes kdo omenja krško sinodo, se največkrat citira samo poglavje o »Sožitju Nemcev in Slovencev v koroški Cerkvi.«

Ko so zunaj nahujskane tolpe trgale sveže postavljene dvojezične krajevne table, se je Koroška Cerkev upala in si lahko rečemo skoraj drznila razpravljati o

tako vroči temi, ki so jo politične stranke sprti izigravale proti Slovincem in nam v državni pogodbi zajamčenim pravicam, seveda tudi le bolj na potrpežljivem papirju.

Edino ti zadevni sklepi so se uresničevali takó, da se je ta tematika nadalje obravnavala v novo ustanovljenem škofijskem svetu in je porodila tudi več, kot na primer pomembno izdajo knjižne serije: »Das gemeinsame Kärnten/Skupna Koroška«, ki je pod vsebinskim in redakcijskim vodstvom »dveh bratov sprave«, dr. Ernsta

Sodelovanje duhovnikov in laikov je bilo odločilno za uspeh škofijske sinode. / Das gemeinsame Engagement von Priestern und Laien war entscheidend für den Erfolg der Diözesansynode.

Foto: Archiv/Nedelja

GREIL
DENKMALSCHUTZ
GERÜSTLOS
kirchturm.at

Dr. Ernst Waldstein in dr. Valentin Inzko veljata za apostola sprave obeh narodnih skupnosti. / Dr. Ernst Waldstein (r.) und Dr. Valentin Inzko gelten als „Apostel der Versöhnung“ der beiden Volksgruppen.

Foto: Archiv/Nedelja

Waldsteina in dr. Valentina Inzka objavljala tehtna razpravljajna o narodnostni tematiki v luči evangelija in zgodovinskih vidikov.

Sinodo so vsebinsko oblikovali laiki.

Tudi srečanja partnerskih župnij so močno vplivala na izboljšanje narodnostnega ozračja v deželi in škofiji, ko so se namreč župnije iz dvojezičnih dekanij povezovale z župnijami v drugih dolinah.

To tako simpatično akcijo bi kazalo nadaljevati, seveda z različnimi vsebinskimi težišči ali tudi z različnimi pastoralnimi skupinami.

Poleg drugih pozitivnih sadov pa je treba nujno poudariti, da je bila sinoda pastoralnega značaja z geslom: »Cerkev za svet« in da so pri sinodi najbolj zavzeto in požrtvovalno sodelovali laiki in jo vsebinsko oblikovali.

Srčna obveza mi narekuje, da poleg drugih zaslužnih članov sinodalnih zasedanj imenujem za slovenske sinodale najprej dr. Vinka Zwittera, ki je vodil vse potrebne priprave na sinodo in med njo ter priprav-

ljal skupaj z dr. Francem Vrbcem vse predloge v slovenskem jeziku.

Opora in zgled za reševanje narodnostnih pravic. Odločilna za aktualno pomembnost sinode in najbolj zaslužna predvsem za izglasovanje sklepa o sožitju v deželi pa sta bila dr. Valentin Inzko in dr. Ernst Waldstein, ki sta tudi po sinodi po dekanijah in župnijah razlagala in potrpežljivo tolmačila te sklepe.

Cerkev je s tem dokumentom dala politiki in drugim družbenim skupinam močno oporo in zgled za nadaljnje reševanje zamujenih narodnostnih pravic.

Nedavno je celo naš državni predsednik dr. Van der Bellen priznal in se opravičil v imenu Avstrije za desetletna zamujanja glede izpolnitve manjšinskih pravic.

Skratka, tudi 50 let po sinodi smo hvaležni za takratne pogumne korake, ki naj jim sledijo sedanja nadaljnja vzajemna prizadevanja za versko rast v naši skupni Koroški/im gemeinsamen Kärnten. |

Josef Kopeinig ist Rektor des Katholischen
Bildungshauses „Sodalitas“ in Tainach/Tinje.
kopeinig@sodalitas.at

Pastoraler Aufbruch

Das Erbe der Diözesansynode „Kirche für die Welt“ von 1971 und 1972

Autor: Josef Kopeinig

Die Vergangenheit wird gerne vergoldet. So denken wir an den angesagten Frühling in der Kirche durch das Konzil von 1962 bis 1965.

Gerne erinnere ich mich an die hochspannende Berichterstattung aus Rom, als P. Mario von Galli SJ die Konzilsdebatten kommentierte.

Die Kärntner Synode, die die Begeisterung der Kirche und für die Kirche als Chance nutzen wollte und konnte, versprach als Pastoralgremium auch einen Aufbruch in der religiösen Landschaft unseres Landes. Der Erfolg der Synode war geprägt und nur möglich durch das so überwiegende Engagement der Laien, vor allem der Katholischen Aktion.

Breite Themenpalette. Vielleicht war die Themenpalette zu breit angelegt, sodass vieles nicht gründlich durchdiskutiert und vor allem als motivierend verpflichtende Vorgabe für die zukünftige Umsetzung nicht ganz ausgereift war.

Nach 50 Jahren wird man sich für verschiedene pastorale Bedürfnisse mit neuen Erkenntnissen und Möglichkeiten engagieren müssen.

Wer heute die Kärntner Synode erwähnt, assoziiert meistens das so oft zitierte Dokument über „Das Zusammenleben der Deutschen und Slowenen in der Kirche Kärntens“.

Wichtige Initiativen. Dieses Dokument, das in der Zeit des berühmten Orts- tafelsturmes diskutiert und beschlossen wurde, war sicher ein wichtiger Beitrag für das politische und gesellschaftliche Umdenken in Kärnten.

Mehrere Initiativen verschiedener Vereine, Pfarren und der Volksgruppen haben weitere wichtige Maßnahmen gesetzt: Partnerschaften zwischen deutsch-, slowenisch- und zweisprachigen Pfarren, die Herausgabe der Schriftenreihe „Das gemeinsame Kärnten – Skupna Koroška“, Veranstaltungen wie „Guten Abend, Nachbar! – Dober večer, sosed!“ und vieles mehr.

Als Apostel der Versöhnung und als geduldige Vermittler der Synodenbeschlüsse und vor allem des Dokumentes über das Zusammenleben müssen wohl Dr. Ernst Waldstein und Dr. Valentin Inzko mit großem Dank genannt werden. Ihnen hat die Kirche Kärntens viel zu danken. |